

► 29 Octubre, 2015

Julià de Jòdar, els Valls i els interessos de França

No sempre el Parlament de Catalunya ha pogut tenir a la seva bancada un intel·lectual i escriptor com Julià de Jòdar, entre altres raons perquè no n'hi ha gaires, de la seva altura, al país. Es tracta, com sap o hauria de saber tothom, d'un dels escriptors més interessants, més intel·ligents i més artistes de la literatura catalana. Me'n declaro lector apassionat, però poc podria afegir servidor a la glossa de la seva obra, i no per escassetat dels seus mereixements, sinó dels meus.

L'escriptor ajudà a donar forma escrita a les memòries del pintor Xavier Valls (Barcelona, 1923-2006), publicades als Quaderns Crema (*La meva capsa de Pandora*, 2003). No és potser gaire arriscat imaginar el to general de la col·laboració de l'artista amb l'escriptor, que va mirar de treure la substància a una vida viatjada, viscuda entre el silenci de l'estudi –transferit a les obres– i un glamur contingut en les seves relacions. Al capdavant, l'aventura exterior i el recordatori d'amistats amb gent important s'imposen en bona part del llibre. D'entre aquestes amistats, les que varen nodrir la seva relació amb Mallorca, sobretot Miquel Servera, soci de la galeria Sa Pleta Freda, de Son Servera, i primer director de la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca. Miquel Servera era i deu ser encara un d'aquests elitistes necessaris, que mantenen el bon gust fins i tot en etapes estèticament convulses i retòricament banals.

L'any 1977 el pintor Xavier Valls va exposar per primera vegada a Sa Pleta Freda. No era gaire conegut a Barcelona. La primera exposició rellevant a l'Estat l'havia fet a la mítica galeria madrilenya Theo, el 1974. Catalunya encara tardaria uns anys a adonar-se de l'existència d'aquest artista català, d'Horta per a més senyes, ja ben reconegut a fora, sobretot a París. El seu reconeixement tardà per part de Catalunya donà lloc a una mena d'acrobàcia verbal del seu fill Manuel, ara primer ministre francès, quan, una vegada més, li preguntaren quina opinió s'havia format dels moviments del sobiranisme català. "A casa sempre hem parlat català i el meu pare era catalanista, però hem de recordar que fou Madrid qui primer va reconèixer el meu pare, als anys 70, abans que Catalunya recordés que

GUILLEM FRONTERA

ESCRITOR

CONSULTEU
 MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

tenia un gran pintor. I crec que aquesta resposta permet entendre el meu pensament".

Des d'aquesta declaració (2013, amb motiu de l'exposició del seu pare a la Fundació Vila Casas), no es té notícia que Manuel Valls hagi variat gens el seu rumb sobre la qüestió catalana. Al contrari, està perfectament

ancorat en una mena de dogma participat per la quasi totalitat dels mandataris actuals més conspicus, des d'Obama fins a David Cameron: "Tot el que uneix, reforça, i tot el que divideix, debilita. I Europa necessita més que mai la força, la unitat i la coherència. Com a socis i veïnats, necessitem una Espanya forta i estable" (*El País*, 23 de juliol, 2014). Etcètera.

No hi ha res d'estrany a no donar suport al sobiranisme català. Diríeu que l'actitud contrària és tan poc freqüent entre els líders occidentals

que pot semblar fins i tot extravagant. L'axioma de la unitat = fortaleix i la separació = debilita, o també el del separatisme com a provincialisme arcaic en un món que tendeix a la globalització, constitueix un dels tòpics més rendibles d'aquesta història. I no perquè fruiti d'un pensament de certa complexitat. És, en el fons, com el Kalàixnikov: senzill, molt pràctic en totes les seves variants, a l'abast arreu del món, extremament manejable i eficaçment letal, tant l'utilitzen exercicis regulars com guerrillers i malfactors...

D'un polític nascut a Catalunya, de pare catalanista i mare independentista (encara que era suïssa), es podria esperar alguna cosa més que aquest tòpic expeditiu. Se li suposen més coneixements i més recursos, no perquè es declari independentista, però sí perquè argumenti millor el seu posicionament. I, quant a l'altre contrafort del seu pensament, que Madrid reconegués el seu pare abans que Catalunya, home, sí, és un factor humà, però no d'envergadura suficient per determinar l'actitud respecte d'una qüestió política de tant de gruix.

El primer ministre francès coneix Mallorca per conducte del seu pare. Ens en dona testimoni *La meva capsa de Pandora*, de Xavier Valls amb Julià de Jòdar. Qui s'acosti per mitjà d'aquest llibre al pintor, potser es preguntarà quina seria l'actitud de Manuel Valls si es dedicés a ensenyar història o a fer d'advocat. Ara li toca, tal com li va respondre a la seva mare, defensar els interessos de França.

L'avui diputat de la CUP ajudà a donar forma escrita a les memòries del pintor Xavier Valls, pare del primer ministre francès

SUSANA SUBIRANA

L'axioma del separatisme com a provincialisme arcaic en un món global constitueix un dels tòpics més rendibles